

Nepartinis darbininkų laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų
 Amerikoje metams 12\$000, Lietuvoje ir kitur — 15\$000.
 Atskiras numeris — 300 reisų
 S. PAULO, Rua da Mooca, 424

DIETUBIU
A I D A S
 BRAZILIJOS
 JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 Leidžia K. Uckus
 Redaguoja A. Dufkus
 Redakcijos ir Adm-cijos adresas ir būstinė
 S. PAULO, Rua da Mooca, 424

4-ti METAI

S. PAULO, 1933 m. Dežembro — Gruodžio mėn. 23 d.

Nr. 51 (184)

Karo gaisras Europoj neišvengiamas

Areštai Vokietijoje

Berlynas. Westfalijoje nacių šnipai areštavo 9 komunistus, kurie ruošėsi „nuruoti“ Hitlerio valdžią.
 Koelnische Zeitung praneša, kad ir kitų vietų vienas kunigas areštuotas už veikimą prieš nacių valdžią.

400.000 žmonių sterilizuos

Berlynas. Vokietijoje šiomis dienomis paskelbė statistiką: 400.000 žmonių — vyrų ir moterų, kurie bus sterilizuojami, kad jie daugiau nebegalėtų turėti vaikų. Tomis operacijoms paskirta 14.000.000 markių. Mūš bus apmokėta chirurgams ir po operacijos reikės išlaikyti ligoninėje vyrus po 4 dienas, moteris po savaitę.

Špionąžas Prancūzijoje

Paryžius. Prancūzijos policija suėmė Paryžiuje slapta špionąžo organizaciją, kurios priklausė vyrai ir moterys. Špionėjuos buvo daromas Sovietų naudai po vadovybe Borkovičiaus. Policija areštavo viso 18 žmonių pas kuriuos rado daug surinktos medžiagos apie Prancūziją. Visi areštuoti ir atiduoti teismui.

Neturtingiems dalins kviečius

Nejorkas. Vyriausybė mano užpildyti 1650 milijonų literių kviečių pas turintis ir juos dalinti bedarbiams žiemos laike.

Demonstracijos prieš Vokietijos atsotovybę

Londonas. Gruodžio 17 dieną milia žmonių susirinko prie Vokietijos atsotovybės Londone surengti demonstracijas, bet policija demonstracijas išvaikė ir keliolika jų areštavo.

Ektremistų teismas Korėjoje

Saul. Šiomis dienomis buvo teisiamai 245 ekstremistai. Teismas nutarė 22 ekstremistus mirti, kitus ilgoms metams kalėjimo.

Argentinoj žemės drebėjimas

Buenos Aires. Apie pirmą valandą vakarais, gruodžio 21 dieną, Argentinoj, San Juan ir Mendoza provincijose įvyko žemės drebėjimas. Smulkesnių žinių nėra.

Nauja Ispanijos vyriausybė

Madridas. Revoliucinis judėjimas jau nuslopinatas. Seimas jau pradėjo po- medžiauti. Nauja vyriausybė taipgi sudaryta Vyriausybė sudarė radikalus Lerroux. Vyriausybė sudaryta centro partijų respublikonų, liberalų, agrarų ir nepriklausomų. Socialistai vyriausybėn neieina. Už vyriausybę seime balsavo centro ir dešinioji partijos. Kairieji balsavo prieš vyriausybę.

Skubiai reikalingas

terras RAIDŽIU RINKĖJAS dirbti prie rusų laikraščio, kuris gerai žino rusų kalbą. Kreiptis apstovėn, Rua da Mooca, 424.

Jeigu suirs Tautų Sąjunga, tai taikos pasauly nėra

Londonas. Anglų laikraštis „News Chronicle“ rašo, kad Italij iškeitis projektas reorganizuoti Tautų Sąjungą sudaro didelį pavojų taikai, naujai perorganizuota Tautų Lyga neturės jokios taikos idėjos, bet dar labiau sukurstys valstybes. Minetas laikraštis sako, kad esamas Tautų Lygos iširimasis, tikrai sukels Europoj karą. Ir dėl to, dabar, kol laikas, gali valstybės pasirinkti — ar Tautų Lygą, ar

karą. Nusiginklavimo konferencijos prezidentas Hedersonas, taip pat sako, sako kad norint užtikrinti Europoj taiką, reikia imtis visų priemonių veikti per organizacijas skelbiant taikos idėjas. Hedersonas šiomis dienomis kreipėsi į pasaulio dvasiaklius prisidėti per bažnyčias ir kitais būdais paremti taikos idėjas ir kovoti prieš karą, kurio pavojus auga kasdieną.

S. Pauli dvokatai prieš kankinimą politinių kalinių

S. Paulo. Jau seniai eina gandai apie bausių politinių kalinių kankinimą S. Paulo kalėjimuose. Ir tie gandai pasitvirtino. S. Paulo politiniai kaliniai, kurie yra daugumoj studentai, kareiviai ir paprasti darbininkai, kankinami nežmoniška. Šitą politinių kalinių bausių būklę susirūpino žymiausi S. Paulo advokatai ir profesoriai, kurie ištyrė politinių kalinių pasibaisėtiną būklę, išskė skundą teismai prieš Socialės Tvarkos Delegaciją. Po šikundu pasirašė 44 advokatai, kurie skundžia Socialės Tvarkos Delegaciją dėl sekančių dalykų: politinių kalinių raudinimas, mušimas, izoliavimas nuo išorinio pasaulio, draudimas skaityti knygas ir laikraščius, kalinimas ju mažose

kamerosose po kelis, kur nėra jokio higieniškumo, už vergijos įvedimą politiniams kaliniams ir daug kitų neleistinų dalykų vartojimą politiniams kaliniams. Politiniai kaliniai yra ilgai laikomi kalėjime arba išsiunčiami ant valdiškų darbų, kur turi dirbti be jokio atlyginimo. Jų ausi kaltinamas nesiškinimas, kurie daugumoj nežino už ką jie kaltinami. Tokio pasibaisėtinai dalykai vyksta dvidešimtam amžiuje civilizuotam S. Paulo estade, sako advokatai savo skunde. Tokia padėtis daugiau neturi tęstis. Šitoms neleistiniams policijos žygiams prieš politinius kalinius turi tirti savo žodį teismas. Šita advokatų skundą teismas priėmė ir pradėjo stropų tardymą.

Parlamento rinkimai Rumunijoje

Bukarestas. Rumunijoje parlamento rinkimai, kuriuos laimėjo valdžios partija — liberalai.

Ekvadorius išrinko naują prezidentą

Quito. Ekvadoro respublikoj įvyko prezidento rinkimai. Prezidentu liko išrinktas José Valasco.

Bolivijos—Paragvajaus karas

Montevideo. Panamerikos konferencijoj svarstomas Bolivijos Paragvajaus karas dėl Chaco raistų. Paragvajus paskutinėmis dienomis apturėjo keliatą laimėjimų sumušdama bolivijiečių kariuomenę ir paimama keleto tvirtovių. Bolivija sutinka taikytis ir giuča spręsti taikio būdu. Paragvajus nenori. Kaip ši klausimą išspręs Panamerikos konferencija, dar nežinia.

Protestuoja prieš žydų imigraciją Palestinoje

Bombaim. Indijos musulmonų lygą priėmė protesto rezoliuciją prieš žydų imigraciją į Palestiną.

Areštavo fašistų vadą

Dublinas. Iriandijos policija areštavo fašistų vadą O' Duffy, kuris buvo surengęs mitingą ir jame kalbėjo. Per mitingą įvyko smarkus susirėmimas fašistų su policija.

Amerikoj bedarbių pakilo

Nejorkas. Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Green praneša, kad bedarbių skaičius Amerikoj pakilo ant 11.000.

Vokietija smarkiai ginkluojasi

Londonas. Londono laikraščio „Times“ korespondentas rašo, kad Vokietija, nežinūrint, kad jai yra uždrausta ginkluotis, bet ji savo ginklavimuisi pralenkia Prancūziją. Korespondentas rašo, kad Vokietija šiandien galiinti pastatyti 3 milijonus gerai išlavinta ir puikiai ginkluotą armiją. Ginklų gamyba eina taipgi visu smarkumu visose industrijos fabrikuose.

Sudegino redakciją ir darbininkų centus

Havanas. Gruodžio 17 dieną minia

žmonių užpuolė „La Paz“ laikraščio redakcija, sudegino ir sudaužė visus baldus ir mašinas. Taip pat užmušti 6 darbininkai ir 21 sužeistas „La Paz“ redakcijai padaryti nuostoliai siekia apie 200.000 dolerių. Laikraštis „La Paz“ prieš atentatą buvo įdėjęs straipsnį kritikuojantį Gran San Martin valdžią.

Ta pačią dieną buvo užpulti darbininkų Sindikatu centrai irgi sudeginti. Kas dieną šalis eina prie naujo revoliucinio judėjimo.

Kuba negali nurimti

Havana. Kuboj vėl atsinaujina neramumai. Prezidentas San Martin, nenori atsistatydinti ir šalyje vėl revoliucinis bruzdėjimas pradeda reikėti, Ispanija ir Anglija reikalauja, kad Amerikos J. V. vyriausybė padarytų intervenciją ir pasiųstų savo kariuomenę apsaugoti ten gyvenančius svetimąlius ir jų turtą.

12 žuvo kasykloje

Londonas. Pietų Afrikoj vienoje kasykloje, sugedus elevatoriui, kuriuo buvo keliama darbininkai, žuvo 12 kasyklos darbininkų.

Mirė budistų vyskupas

Londonas. Reuteris praneša, kad Tibete mirė budistų vyskupas — Dalai Lama, kuris buvo vyriausias budizmo religijos viršininku Tibete.

Traukinio nelaimėj žuvo 12 žmonių

Varšuva. Keleivinio traukinio nelaimėj Poznoniui, Lenkijoje, žuvo 12 žmonių ir virš 60 keleivių sužeista.

Japonai vėl eina Kinijon

Shangajus. Japonijos kariuomenė perėjo Kinijos sieną ir pasiekė Chugar provincija neva kovoti su banditais. Kinija prieš takt japonų žygi protestuoja, bet japonai protesto ir girdėti nenori. Sako jie apieis Kinijos provincija, kaip išnaikins toje provincijoje banditus, kurie iš Kinijos eina į Mandžuriją.

Kitas „L. Aido Br.“ numeris bus pnskutuilius tiems, kas neatsilygino ir nesusitarė su redakcija.

DOLERIAI, anglų svarai, frankai, vokiečių markės, ir kit. (pinigai arba čekiai) perku ir parduodu pagal geriausią kainą. Kreiptis Galvāo, Rua Libero Badaró, 40 — 1 aukštas, — salė 2.

VILLA ZELINA SAVININKAS
Claudio Monteiro Soares

Naujas sklypų pardavimo planas su namais, su mašomis įtaisomis ir ilgam išsimokėjimui.
 Sklypas 300 kv. mt. su namu vieno kambario, virtuvės, verandos ir W. C. 80\$000 mėnes. mokesčio.
 Sklypas 300 kv. metrų su namu iš dviejų kambarių, virtuvės, verandos ir W.C. 90\$000 mėnesi.
 Sklypas 300 kv. mt su namu iš trijų kambarių, virtuvės verandos ir W. C. 100\$000 mėn. mokesčio.
 Namai bus pastatyti iš geriausios medžiagos, su langinėmis, tinkuotais ir dažytas aliejiniais dažais ir t. t.
 Aukščiau minėti namams sklypai turi šulinį ir liplovoms duobes, taipgi tankas, aptvorus, cementuotus takelius ir t. t. ir t. t.

Informaciją: **Praça Antonio Prado N. 3, 1 aukštas, nuo 14 iki 7 val.**
 Sekmadieniais ir šventadieniais:
Avenida Zelina, 33 su Carlos Koraischão, finalas bondės 32 (VILLA PRUDENTE).

Besarmačių darbas

Ar taip ar taip, mes, lietuviai galime „pasigrožėti“ savo besarmatiškais darbais, ko kitų tautų emigrantų tarpe, be abejojimo, neužtiksi. Kaikurių lietuvių tarpe trukta mažiausio kriščioliško žmoniškumo, tikrojo žmogaus, dėl to dažnai ir vyksta lietuvių tarpe tokių besarmatiškų darbų, kuriuos ne tik reikia peikti, bet su pasibaurėjimu kiekvienas žmogus turi pasmerkti.

Gėda lietuviams, kad jų tarpe esama žmogaus iškamšų, kurie neturėdami mažiausio žmoniško jausmo, „kala prie kryžiaus“, arba pasmerkia vienodo likimo bendrą pradžią vien tik dėl to, kad tas antrasis „iškamšai“ napatinka, arba kitaip galvoja. Kokiam dievui, kokiam tėvynei toji žmogaus iškamša net patarnauti savo besarmatiškais darbais? Ar kokių orderių jis turi užsitarnauti, parduodamas savo br. lį, savo tautietį?

Ne. Tai yra pikčiausio žmogaus kerštas, kuris savyje neturi jokio žmoniškumo, kuris neturi šioje arenoje proto ginklo ir griebsiasi judesiu žygių. Dar didesnis pasibaurėjimas kyla, kuomet tokiuos darbus atlieka bei grąšina atlikti ne paprastas lietuvis darbininkas bet save skaita inteligentais, prasilavinusiais ir apsišvietusiais žmonėmis.

Tai biau ru ir šlykštū. Bet taip yra. Kaip žinome, užperėitą savaitę Refinadora Paulista fazendoj buvo areštuota net 16 lietuvių „už komunistą“. Ir „L. Brazil.“ rašė, kad dėka p. Kousului, 14 areštuotų paleista.

Šitas „masinis“ lietuvių areštas ir yra tų besarmačių darbas, kurių praradę žmoniškumą parduoda savo brolius. Tokiuo išdaviku darbu pasipiktinusi visa lietuvių kolonija. Pasipiktinimą reiškia ir „Liet. Br.“, kuris net pataria „nekaltų darbininkų provokatoriams ir išdavikams išsinešinti iš fazendo, nes kruvina skriauda dažnai kurstoma keršto ugnimi“.

Aplė kerštą nekalbėsim. Noriu tik pažymėti „Lietuvio Brazil.“ nenuoseklumą. Del fazendo lietuvių darbininkų arešto „Lietuv. Br.“ redakcija rašo viename puslapy baisy pasipiktinimą provokatoriams ir išdavikams, o kitame to paties laikraščio puslapy A. Majus grąšina išsiuntimu į Kiaulų salą (Ilha dos Porcos), „ant „loškavos“ duonos“ tuos, kas ne su juo eina. O dar kitame to paties laikraščio puslapy vienas „rašytojas“ neva feljetone, gąsdina kalėjimu vėl kokiam tai be abejo, lietuviui.

Iš to matosi, kad „Liet. Brazil.“ išdavykų pasmerkimas yra dirbtinas, nes pats „Liet. Br.“ su išdavikais turi reikalą ir jų korespondencijas talpina, kuriose skelbiama, kas turi eiti kalėjimam, arba turi būti ištremtas. „Liet. Br.“ smerkdamas išdavikus, pats išdavikams patarnauja ir prisideda prie besarmatiško darbo.

Bent kartą jau reiktų tokių darbų išsivadėti. Juk reikia suprasti, kad išdavystė ir provokacijos kenkia ne tik tam, kurį išprovokuojama, bet visai kolonijai. Ir pats išdavikas yra taip pat fraktuojamas, kaip ir jo auka.

Taigi, besarmačių veiksmams kelias turi būt užkirstas varden lietuvių vardo ir lietuvių kolonijos gerio.

A. Vainibutas.

Rusai apleidžia Lietuvą

Jau nuo senų laikų, kai tik Lietuvą užėmė rusai, jie pradėjo kolonizuoti Lietuvos žemes. Iš visų Rusijos pakraščiu, visokių tamsių gailių rusų valdžia siuntė Lietuvon, duodama jiems visokias lengvatas įsikurti ir tapti ne tik gerai apmokamais valdininkais, bet ir ūkininkais.

Pagarsėjusio Muravjovo koriko laikais, kada Lietuvos žmonės buvo ypatingai prispausti, neturėjo savo rėšto ir prašėliausių teisių, rusai buvo gabenami Lietuvon ir čia gaudavo didelius ūkius, už kuriuos nieko nemokėjo ir, žinoma, gerai vertėsi.

Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, tie rusai, paprastai „burliokai“, vadinami, ypatingai ūkmergės apakryti ir apke Kauņa, gan buvo gerai apsigyvenę: gauti iš rusų valdžios ūkiai likę jų nuosavybe. Dabar gi, pabėgusieji nuo revoliucijos rusai turtuoliai nusipirko Pietų Afrikoje didelius nedirbamas žemės plotus ir sumanė neturtingesnius rusus emigrantus, ypatingai žemeirbius ir buvusius karoivius ten kolonizuoti, nes tena reikaligai darbininkai. I Pietų Afriką iš-

Kalėdos dabar laikomos krikščionių švente ir pagal krikščionišką tradiciją rytoj sukaks lygiai 1933 metai nuo Jezaus gimimo dienos. Bet ištikrųjų tai yra netiesa ir šioji data nera istorinė. Apie patį vadinamą Jėzų ir jo gimimą jokių davinių nėra ir nebuvo. Pirmųjų amžių krikščionys Kalėdų šventės visai neturėjo. Šioji šventė buvo vadinama „pagonų“ šventė. Taigi, išsina, kad krikščionys švenčia „pagonišką“ šventę. Taip ir yra.

„Pagonas“ lotyniškai reiškia kaimiells (paganus). Kuomet senovės Romos imperijos didmiesčiuose jau buvo prasidėjusi įsigalėti krikščionybė, tai daugumas kaimiečių dar tikėjo į gamtos dievus. Ir krikščionys gamtos jėgų gorbintimą vadino „pagonų (kaimiečių) tikėjimu.“

Kaimiečių įsivaizdavimu, kad kiekviena gamtos jėga (saulė, giūsinas, lietus ir t. t.) yra kokias nors dievybės, dėl to jie šito tikėjimo atkakliai laikėsi. O krikščionys norėdami pritrūkti ir kaimiečius į krikščionybę, buvo priversti nusileisti kaimiečiams ir pakeisti savo įtikinimus. Padaryti kaimietį („pagoną“) krikščioniu buvo labai sunku ir krikščio-

nyms turėjo pasiduoti „pagonų“ įtakai, atsizadėti tikėjimo į „vieną dievą“ ir palengva priimti į savo krikščionišką tikybą daug „pagoniškų“ piktų ir gerų dievų. Tuo pačiu buvo priimta ir daug „pagoniškų“ švenčių, taip pat ir Kalėdos.

Nuo senų laikų dabar švenčiama Kalėdų laiką „pagonys“ minėjo kaip atmainą gamtoje, kada pradeda eiti ilgyn dienos. Šią gamtos reikinį žmonės įsivaizdavo kaip šviesos pergale ant tamšos, arba kaip „saulės dievo“ gimimą. Taigi šią „pagonų“ šventę krikščionys pasisavino, pavadindami ją Kristaus gimimo diena.

Krikščionybė pradėjoj bavo miestiečių religija — panaši į šių dienų komunistų. Ji platinio pirmiausia tarp biednuomenės žydų žemėje. O kai Romos despotai sugriovė Joruzalimą, daugelis žydų emigravo į kitas žalias. Su tais emigrantais praplito ir krikščionių idėja įvairiose Romos valstybės dalyse, ypač didmiesčiuose. Nes jomis daugiausia susinteresavo miestų „proletarai“ (beturčiai). Kur tik buvo didesnis beturių skaičius, ten emė atsirasti „Krikščionių“ grupės.

MANO PASTABOS

Kas sako, kad kunigai yra progreso ir civilizacijos stabdžiai, tai netiesia. Šiandien jau ir dvasiškiečiai su savo bostvininkais nenori būt keliais šimtmečiais atsilikę, dėl to ir pradėjo daryti šokių tokių permainų prisitaikydami prie šių dienų gyvenimo. Duokim sau kad ir Lietuvos kunigų ir klerikalų siūlomas daryti perversmas veltųjų karalystėj. Iki šiol veltiai buvo piešiami bjauriausiais sutvėrimais — su ragais, ilga uodega, kad baisesnis atrodytų mulkinančiom avelėm. Bet dabar jau veltio išvaizdą siūloma pakeisti gražiu, puikiai apsidariusiu genadariu ponaciū.

Bedieviai šaukia — nėra pragaro, nėra dangaus ir t. t. Yra ir dangus ir pragaras. O ar žinote kur? Kunigai sako, kad pragaras yra Sovietų Rusijoje, nes ten knigužiama tenka dirbti „baisiausiu darbu“, kaip malkas kirsti ir kitoki. Dėl to kunigai tą kraštą, kur juodvarniams dykduoniauti draudžiama, vadiną pragaru.

Na, o kur gi yra dangus arba rojus? Kažin ar kunigai žino? Taip, dangus ant žemės yra, tik kunigai nesako kur. O jis yra k l e b o n i j o s e. Čia tikras dangiškas rojus, kunigų nieko neveikdami vuginasi storus pilvus ir su „aniuolais“ gspadinėmis liuksminasi ir garbina dievą.

Plėčioji Amerikos J. V. lietuvių visuomenė organizuoja ontą skridimą per Atlanto vandenyną į Lietuvą užbaigti Darius ir Girėno žygį ir įvykdyti jų testamentą. Šiti kelionei pasiruošęs yra žymus lietuvių lakūnas J. Janušauskas. Prie šio autrojo skridimo neprisideda ir

ji boikotuoja vietos tautininkai ir kunigai, aiškindami, kad antras organizuojamas transatlantinis skridimas yra socialistinis..

Juk tokio idiotiško niekur pasauly dar nebuvo girdėti. Jau kuo kuo, bet idiotizme lietuvių pasauly pirmą vietą gali užimti ir idiotizmo atstovais gali būti tik tautininkai su kunigais.

Evangelijoje, rodos yra pažymėtu, kad Kristus skejdamas savo mokslą „avelems“, palikdavo g9 „aveles“ ir eidavo pasakui vieną paklydusią. O mūsų prablaščius Bumša kelintu sykiu kelia lermą, kad jo špitolėj yra viena „paklydusi avelė“, kurią, girdi, reikia kuogreičiausia pašalinti, kad jo špitolės „nenuvarytų nuo koto“.

Kuris čia teisingiau elgias, ar Kristus ar Bumša, nežinau, bet Bumšas laiko save Kristaus mokslo skelbėju, tai ir turetų jis eiti Kristaus pėdomis. Bet to nedaro. Ir reik manyti, kad kunigas Bumšas visai nuvarys nuo koto Kristaus mokslą.

Ponas Bumšas, kuris dabar vadinasi kunigu, per „Liet. Brazil.“ 50 nr. prakeikė „nepartinis“, nes anot jo, nepartiniai slapukaudami skleidžia gadinaučią dvasią“ ponui Bumšai. Na, o paties to laikraščio ir tam pačiam numery pirmame puslapy parašyta: „Brazilijos lietuvių nepartinis laikraštis yra „Lietuvio Brazilijoje“.

Vadinasi, ponas Bumša begėdiškai veidmainiauja, jis kolektuoja iš parapijonų pinigų „nepartiniam“ laikraščiui ir ragina per prievartą skaityti, o jei nepartinis įsirašo į parapiją nariu, tai Bumšas kelia baisiausią gvolatį.

„Liet. Brazil.“ 50 nr. rašo, kad „sportininkuose malome tik bergždžių futbolo spardymą tinkamu ir netinkamu laiku, liko dar tik vardas „Lithuania“, ar ką panašaus. O tarp savęs jie tarėka vien tik brazilikiškai..“

Kad sporto s-ga nors ir gauna iš Lietuvos nuolatinės pašalpas ir kad joj lietuviškumo nėra nė už reišą, tas buvo „Aide“ senai rašyta. Dabar ir „Lietuvio Brazil.“ su tuo sutiko. Bet vis dėlto šitos nelietuviškos organizacijos šelpjamos Lietuvos išdo pinigais.

vyko daug emigrantų iš Prancūzijos, ir Lenkijos, c šiomis dienomis vyksta ir iš Lietuvos.

Tačiau susizavėję rusai vyksta ten netik bedarbiai, bet ir ūkininkai, kurie nuo senų laikų jau prasigyveno ir turi net po keliasdešimtą margų ūkių.

Apie 200 šeimynų rusų ūkininkų parduoda savo turtą, kuri perka daugumoj grįžusieji amerikiečiai lietuviai, ir vyksta į nežinoma, tačiau pilną viliojimo šilį laimės ieškoti.

Kas norite pirkti

pigią ir gerą vartotą, beveik naują, SIUVAMA MAŠINĄ, teu eina į sandėlį ant Rua Conselheiro Ramalho, 274. Tel. 7-6191 (kampas av. Brigadeiro Luiz Antonio). Bondės: 3, 5, 40, 47, Paraiso, Avenida ir Villa Clementino. Bankinės nuo 60\$000, kolinės nuo 150\$000 ir daugiau. Persiuntimas mūsų sąskaiton.

A. BOCEVIČ.

Jų nariai skelbė panieką turtuoliams ir turtams. Jie tikėjo į „išganytoją“ (graikiškai „christo“), kuris prisikels iš aumirusių ir ateis biednuomenę išvaduoti, pasmerkdamas į amžiną pragarą jos išnaudotojus—turtuolius.

Pirmųjų krikščionių nusistatymas buvo, kad visi žmonės bendrai suvartotą, kas yra pagamioama; bendruose namuose gyventų, valgytų prie vieno stalo, dalintusi kits su kitu visais daiktai. Kaip gamybą autvarkyti, jiems nerūpėjo. I darbą jie žiūrėjo, kaip į „dievo bausmę“, kuri žmogui buvo uždėta už Adomo ir Ievos nueikaltimą.

Šis iš žydų žemės pasklydes beturių mokslas pradėjo nugašdinti Romos valdovus. Todėl valdžia emė krikščionis persekioti ir žiauriai bausiti. Bet vienas gūdras Romos generolas Konstantinas sugalvojo panaudoti krikščionis savo politikai. Jis prizadėjo duoti jiems teisę, jeigu jie padės jam įlipti į imperatoriaus sostą. Padedant krikščionims Konstantinas laimėjo ir Ketvirtame šimtmeityje įjai paskelbė krikščionybę valstybine religija. Už tokį krikščionių pripažinimą, krikščionys Konstantiną paskelbė „didžioju“, nors jis ir mirė nepriėmęs krikščionybės.

Taip laikui bėgant, krikščionybė užkariavo Europą, dalis Azijos, Afrikos ir veltiau Ameriką. Iš beturių religijos krikščionybė laipsniškai pavirto karalių, didžiųjų ir turtuolių religija. Tose šalyse, kur krikščionybė įgijo didžiausią galią, beturčiai susilaukė ne išganymo, bet didžiausios priešpaudės ir vargo. Dėl to, kad neapvilti krikščionių beturių, kunigai ir visokie dvasiškiečiai žada jiems ne čia, o po mirties „geresnj gyvenimą“.

Milljonai žmonių krikščioniškame pasauly švenčia daugiausia liūdnas Kalėdas. O ypač liūdnos šiemet Kalėdos bus tiems krikščionims iš krikščioniško pasaulio, kurie neturi nei darbo, nei duonos, o taip pat ir pastogės. Didelė tų milijonų dalis jau supranta, kad jiems niekas nepagalbės, kad jie turi teisę reikalauti ne mielaširdystės, o teisės dirbti ir pelnyti sau gyvenimą.

Šis naujas supratimas, kuris plinta tarp darbo žmonių ir yra dabartinės galdynės viltis. Ne viršgamtiška jėga, ne kokie dievai, bet darbo žmonių susipratimas ir kova atves žmonių į geresnę ateilį, į kitiškiškas Kalėdas.

Kalėdų Nakti

Blondinė šviesa mėnulio balzgauna nulieta pusny, medžiai nuogi... Pūknuoja pusnuogis pušgyvis senis alkanas

roges girgždsina, aniegas — grunzdomas žvirgždas — cirpia ir vaistoja,

Paskum mišku nuaidi šturpūs kirvio kirčiai. Už varsto, už lauko baltome pusnims užversto, laukia senelė užverstoį pirkioj, kurion šaltis siurbias toks geliantis.

Iš miško išlenda sniegotas senis ir sustoja, grubios rankos pajudėt negali, pakirstos kojos ir kraujas gyslose užšalęs.

Girdi: skambina varpai užgimus Kristų... Meta viesulam sormėgą — O akysse ledo ašros pražysta... Sniegas vėdomas pavėju bėga...

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25 m. praktika ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vokietijoje Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, sifilis ir t. t. (anemia) mažakraujystės ir kitų ligų.

Priimamos valandos rytą nuo 9-10 v.; po piet nuo 2-2,30 v. ir vakare nuo 6 8,30 v.

Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis Rua Anhaia, 100 — S. PAULO (Bom Retiro).

TERORISTINIAI NACIU-PLANAI KOVAI SU „PRIESAIS“

NORĖJO NULINCIUOT HITLERIO AGENTUS

Kuriant dabartinę vokiečių slaptą policiją, Stabo šefai mokėjo pasinaudoti rusų emigrantais, anksčiau buvusių cenzūrininkais Rusijos ochrankos valdininkais, kurie buvo pritraukti kaip specialistai priėjai, žinantį kokių būdu organizuoti šią žiaurią istaigą. Ir dabartinė Vokietijos slaptoji policija pasiėmė daugelį ochrankos būdų.

Svarbių asmenų vardai skaičiuojami padalyti, susikabėjimo atveju sudaryta ypatinga šifro sistema, kuri apsaugo slaptą policiją nuo bet kokių pašalinųjų žmonių įsiveržimo į plicijos tarpą. Vokietijos slaptosios policijos kūrėjai ne tik kopijavo rusų ochrankos metodus, bet juos patobulino naujais „išradimais“.

Taigi Vokietijos fašizmas kūrė išskirtinai diktatūros įrankį — nepaprastą draugybą, kuri kad ir brangiai atsieina bet užtat gerai „gydo“.

Slaptoji nacių policija paskirstyta į penkis decernatus, kurie visiškai nepriklausomai vienas nuo kito veikia ir atakuoja tiksliai aukščiausiai nacionalistų partijos vadovybei.

Pirmas decernatas spaudos ir geležinkelų apsaugai. Jo uždaviniai: Bendra Reicho spaudos kontrolė, saugoti kad nepasirodytų nelegali spauda, lapiniai, plokietės ir pan. Visais būdais priešintis valstybei pavojingai radio propagandai, kontroliuoti užsienyje vykstančią radio ir žodžių valstybei priešingą propagandą, saugoti susisiekimą ypatingai per iškilmes ir pan.

Antras decernatas kontroliuoti ir priešintis komunistiniam judėjimui. Jo uždaviniai priešintis komunistinei propagandai, iširti nelegalius vadų cen-

trus, saugoti dirbtuves nuo komunistinės propagandos ir pan.

Trečias decernatas kontroliuoti ir priešintis socialdemokratiškam judėjimui. Jo uždaviniai: priešintis propagandai dirbtuvėse, kontroliuoti buvusius vadus ir narius. Antro ir trečio decernato bendradarbiams siūloma patiems kokių nors būdu įsirašyti į socialdemokratų ir komunistų eiles, dirbti, įsigyti partijos pasitikėjimą ir tokiu būdu asmeniškai pažinti daug vadų ir narių.

Ketvirtas decernatas — sekti valstybei kenksmingą propagandą pačioj nacių partijoje. Jo uždaviniai sekti Komunistišką propagandą smogikų ir partijos narių eilėse; kontroliuoti vadų pavadootojus ir visus žemesnius.

Penktas decernatas — saugoti nuo išdavimo, militarinės paslapties. Jo uždaviniai: užgnauzti visas žinias apie karinių smogikų ir pagalbinės policijos išsilavinimą, sekti dirbtuvėse ir fabrikuose šnipus ir sabotažinikus. Penktas decernatas susijungęs su vokiečių generalinio štabu.

Šie darbu padalinimas rodo, kad naciai nori visą gyvenimą apsupti šnipais. Svarbiausia, kad suorganizuoti nacių šnipai daugiausia rensis provokatoriško šnipaižinio sistema. Pastaruoju laiku ištisa šnipų armija čiuzėta čiuzė fabrikuose ir žmonių: jų tarpo daug buvusiu socialdemokratų ir komunistų, kuriuos partija gerai pažįsta. Šie žmonės gįjta į darbo vietas, kaip „nauji darbininkai“ į fabrikuose. Ten jie vadinama nepatenkintųjų roles, kartais areštuojami su išduotais savodraugais, kad nekristų aiš-

kus įtarimas. Po kurio laiko jie paleidžiami, nes jų nekaltumas „aiškiai nustatomas“ ir jie vėl grįžta į senas savo vietas. Tokių „konkinių“ vardai labai imponuoja darbininkų tarpe ir jie juos išrenka savo vadais. Tokiu būdu, budeliai perima opozicinį vadovavimą. Beveik visuomet darbininkai pirmieji pastebi, kam jie pasitikėjo. Bet labai dažnai blogai baigiasi ir provokatoriams. Neseniai Esene buvo užmušti du „nauji darbininkai“. Šino atveju Hitlerio valdžia irgi pasinaudojo paskolbdama tokią provokaciją: kad darbininkai nužudė du marksistus, kurie norėjo darbininkus nukreipti prieš valdžią. Bet tikrumoje buvo nužudyti j darbininkų eiles įsibrovę budeliai šnipai. Tokie dalykai labai dažūs buna Rūhro srity ir Paryjyje.

Nacių šnipų teisės — neribotos. Ypatingais atvejais suruošiami greiti specialūs teismai. Ir asmenys, kurie nūtvėti bepatinanant slaptus atšaukimus, to siami greit, toje pačioje vietoje ir nužudomi. Viešuma apie tai nieko nesužino.

Iki šiol sunku apskaičiuoti, kiek šitokių nužudymų yra atlikę nacių šnipai, nes sąrašai nesikišiami, o jeigu kas ir žino, tai prieš šitokių nacių terorą balsuoti negali pakelti.

Ilgą laiką vokiečių fašizmas šnipteroro būdais steigė ramtis. Vokiečių fašistai puikiai supranta, kad šiandien politika visų pirmiausia yra techniškosios jėgos klausimas. Kadangi visus įvykius, kurie vyksta kazermėse ir kalėjimuose, mokama tinkamai užtauoti, todėl ir piliečiai visų nacių budeliško teroro žygių, nepastebi.

— D. N. W. —

Fašistinė reakcija Lietuvoj

Fašistinė Lietuvos tautininkų dik-tūra įžengdama į naujuntus teroristinio višpatavimo metus, dar labiau pradėjo įsigyti ir persekioti laisvą žmonių mintį, dar su didesniu įužėsimu pradėjo pulkti darbininkus ir valstiečius, kurie nepri-taria ir kritikuoja fašistinio banditizmo są Lietuvosje.

Karo stovyto pagalba ir komendantų savivalis „tautiški“ banditai engia darbo valstiečius, parduoda jų turta, o tuos pinigus vagia. O kas drįs tuos krimi-niškus patriotų darbus kritikuoti, tam yra įrengtas karo stovis ir ta padė-tinio naudodamasis karo komendantas grūda kalėjimą visus tuos, kurie tik nepatenkinimą reiškia „tautos vadams“, laudžia, konfiskuoja ir uždarinėja tuos laikraščius, kurie tik parašo apie tą va-gių šauka smučiūnėją Lietuvoje.

Į Lietuvos šiomis dienomis pra-nein, kad antra Lietuvos socialdemokra-tų laikraštį „Lietuvos Darbo Balsas“ pa-triotai uždarė.

„Lietuvos Darbo Balsas“ buvo lei-džiamas vietoj uždaryto prieš kelis mė-nesius „Socialdemokrato“. Lietuvos dar-bininkai ir vėl liko be la kraščio. Jiems negalima nei išsizioti, nei aptarti svar-besnius savo gyvenimo reikalus. Visur juos lydi komendantai, policija ir aiš-šėjų. Pasakėi ką, tuojau atsidersi kalė-jime; parašėi ką, tuojau komendantas laikraštį uždaro v sam karo stovini. O tai karo stovis bus tel, — kol — sėdės val-dytoje banditų gauja, suve pasivadinsai „tautininkais“. Mat, karo stovis duoda daugiau galimybės plėsti kraują ir sau-valinuti, ir į tokių „patriotų“ žygišniško negali pasakyti.

Lietuvos tautininkai il niami re-akcija ir persekiodamj opozicija, tikisi nuo būdu išna kinti visus tuos, kurie ki-taip muon, nei patys „tautiški“ viešpa-čiai.

Bt to nėra ir nebus nei vienojo aišje. To nepadarys ir Lietuvoje. Juo di e pa spaudimas, juo žiauresnė reak-cija, juo baisesnis būna jos galas. Jei daugiau yra persekiojama ir slojiama liaudis, tada ji labiau darosi revoliucin-gesnė, ir neapykanta didėja prieš jos parerėjus. Ir kada ateis laikas „tautiškos“ diktatūros sprogimui, jis pasėkos bus baisios. Tą jau patvirtino kitose aišys reakcijų griovimai ir liaudies kovas buvusiesiems pavergėjams.

Susilauks ir fašistinė Lietuvos dik-tatūra tokio paties galo.

K.

Hitlerio lupomis kalba Dievas

Neseniai i vykusiamo Berlyno Krikš-čionių susirinkime pasisakė, kaip užsie-nių radio prones, k d susitarimas tarp vokiečių Krikščionių ir kitu protestanti-nių bažnyčių nebeįmanomas. Susirinkime kalbėjęs vyskupas Hoppenfelderis, prane-šė, kad Švedijos arkivyskupas buvo kre-peišis, prašydamas tarpautinio susitarimo dėl išmesti vadinamąjį aršakąjį paragra-fą. O vokiečių vyskupas Hoppenfelderis griežtai pareiškė, kad tas paragrafas nie-kados nebus išmestas ir kad jau duotas į-akymas kuo plačiausiai jį pritaikyti. Po to susirinkimas priėmė rezoliucija, kad aršakis paragrafas būtų tuč tuojau pritaikytas ir kad būtų įtaigta atskira bažnyčia krikščionims ir neaijanams nngrynakraujams).

Savo kalboje Hoppenfelderis pabr-žė ištikimybę rasei ir iškėlė būtinumą nusikratyti, kas yra ne vokiška. Ji neti

pareiškė, jog daug geriau suklyti „hail usser G t“ kaip žydišką „Aleluja“.

Vokietij krikščionių misija yra aiš-ki aišbrėžia atšaukimuose, kurie pla-tinami Berlyne. Atšaukimuose visų pir-ma pareikiama, kad svarbiausia vokie-čių krikščionių misija yra — privesti prie to, kad visi Krikščionys būtų kūno ir sielos pilnutėliai nacionalsocialistai. To-liau atšaukimo pareikiama, kad Hitlo-ris prabyla, tai vokiečiams krikščionims lyg pats Dievas būtų per jį prabylęs. Tai štai kokių žmonių lupomis „kalba dievas“. Iš to išeina, kad vadinamasis Dievas pavirėnka žiauriusius žemės bu-delius, kad jų lupomis prabilti į minias žmonių.

Taigi ir Dievas, tur būt, toks pat žiaurus, kaip jo „pa-iriuoti“ Hitleriai ir kiti budeliai.

Padėjėjo Briedžio Kalėdos

Kūčių rytą Vacius Briedis Greit nubėgo pas Zilietes Ir šis Kauno kavalerius Gavo du, ar tris kalnieriūs. Imas manyšką vieną Dumia greit į Higieną Ir kasoj vikriai pas ponį, Kaip prieš šventes, ima vonią... Vacius raičiojas vonioje Ir dainele sau niūniuoja: „Šiandie gersim šilavosim, Rytų šventa išmiegosim...“ Ir pasukęs kirptą ūgą Sėdo jis į autobusą. Dumia tyliai stoties link Dairo į vi as aplink; Prie kiekvieno gatvės kampo Jis kaklarišj pažampo, — Pakelia ankštin pečius, Nes važiuoja į svečius. Tunelio gatvės rajone, Name tartum paviljone Porą kambarių nuomavo Briedžio draugas aao Rjelavo... Tėvas tvirtas gaspadarius, Sū us — Kaune sekretorius, Turį pavydingą pačią, Tad šiandieną laukia svečio — Laukia Briedžio padėjėjo — Jis ateis, nes prizadėjo; Jisai linkamas, įtakinaga — Tad žymiai reikalingas; Šešta be kelių minučių Pasirodė jis ant Kūčių Ir nuėmęs katiloką Tarė: „Laukėt cholastioko?...“

Staiga balsas, kaip skambtis: „Ponas Briedi l. O... Labutis! : Senai laukiam padėjėjo... Pagalios pas mus atėjo!...“ Šeiminiškės suknia juoda Kvėpalais šiek tiek paduoda Ir visa švelnia figūra — Pasitiko jį prie durų... Su kauliniais akulioriais Pasirodė sekretorius: „Senai laukiam mes su žmona — Tai labai, labai malonu...“ Valdinykai nuo Rietavo šnapšą pamažu mieravo; Ir ardydamai liežuvi Valgė silkę, arba žuvį... Pa-itaisęs akuliorius; Tarė švelniai sekretorius — „Na tai, ponas padėjėjau — Malot — čerka ju padėjau... Gerkit, ponas, šį skystimą — Tozu jį vel nait kur imal...“ Išgeria, dar susiraukia, šnapšas gomuriu nuplaukia; Ima užkardžio šmotuką Ir... išnaujo prie stikliuko... Taip sėdėdamai prie stalo Gėrė du draugai be galė; Gėrė, valgė, balsu klykė Ir vaišino šeiminykė... Šeiminykė taip prabyla — „Gerkt jau, tėval, jeigu pila...“ Jeigu geria tavo svečias — Gal tarnyboj ką pamačys...“ Už tarnybiuę gerovę Visi trys degtinę movė.

Hitlerio agentų prakalbos Amerikoje ir protesto demonstracijos. — Poli-cija kelia riaušes prieš minia. — Iniršusi minia nori nulinciuoti fašistų ka bėtojus.

Hitleris siuntinėja savo agitatorius po visą Ameriką. Viens tokiu agitato-rių yra dr. Friedrich Schoeneman, Berlyno universiteto profesorius, kuris ap-lankė jau keliusdesimta miestų Amerikos J. V. visur piršdamas klausytojams fa-šizmą.

Neseniai tas agitatorius buvo pakviestas kalbėti Bostonan. Prof. Schoe-neman atvažiavo Bostonan ir norėjo čia išgirti Hitlerio valdžią.

Bet, nabaugui nepavyko. Apie salę susirinko apie 10.000 žmonių minia ir da kalbėtojai neatvykos, jau prasidėjo demonstracijos. Virš minios galvų mir-gėjo desėtkai plakatų su įvairiais šūkais prieš Hitlerį ir fašizmą.

Kada prie salės atvažiavo kalbėto-jas su vokiečių konsulu baronu Tippels-hirschu, juos pasveikino galingas šauks-mas; „Salin Hitlerio agentai!“, „Šalin žmogžudžiai!“, „Šalin fašizmas!“

Apie salę stovėjo 75 raiti polici-oninkai ir keliolika pėsčių. Jų lydimi fa-šistai įėjo į salę. Bet kaip tik Berlyno profesorius išėjo ant pagrincų, salėj su-ūžė buubimas ir švilpimas.

Triukšmai kiek nutilus, jis pradė-jo kalbėti. Girdi, Hitlerio revoliucija bu-vo pravesta labai ramiai ir švelniai. Kraujo beveik nebuvo. „Parodyk faktus“ kažin kas turiko iš publikos. Kalbėtojas pradėjo rodyti „faktus“. Sako, aš pats buvau pažiuėti vienos stovyklos, kur buvo uždaryti suimti priešininkai. Tenai nebuvo nei purvo per daug, nei kitų ne-normalumų. Geriau esą tokioj stovykloj savo priešas laikyti, negu juos žudyti Salėj prasidėjo buubimas.

„Palaukit, aš padarysiu jums paly-gintmą, sako kalbėtojas. „1918 metų revoliucija sukėlė žydus, vardu Lieb-kaecht...“

„Melnoji, jis buvo vokiečiai!“ pasi-girėta salėj balsai.

„Tai jo draugai buvo žydai“ susi-griebęs Hitlerio agentas norėjo savo me-lą pateisyt. Bet publika jam nedavė ra-mybės.

Didžiausias triukšmas kilo salėj, kuomet profesorius Schoenemann parei-škė, kad hitlerininkai netiki į svetimo turto kontiskavimą. Juk visas pasaulis (Tapa 6 puslapy).

JUL. BOKS.

(Kauno tragikomediija)

Valdinykai nuo Rietavo Gėrė, valgė ir dainavo... Nuo perdidelio gėrimo, Sekretorius lyg aprimo Ir paliai kisiollaus bliūdą Yargšas visiškai apnūdo. Jojo svečias padėjėjas Šita puikiai pastebėjęs Pasislinko kiek į pečių Ir bučiuot pradėjo počia. Vyras senas, žemo čino, Meilės miestiškos nežino; Jis dabar ant stalo knarkė, Tat čia juodu susitvarkė... Jau prieš rytą, apie trečią Žiūri — nēr žmonos ir svečio; Ir pataisęs akuliorius Atsistojo sekretorius... „Kas čia buvo?... Ku-u-ur jie dėjos? Ponas... Po-o onas padėjėjas!... Kas čia yra?... nēr nė vieno... Allol... Ponas, dar po vieną!...“ Miegame duris atstumę Mato vaizdą lyg per dūmę — „Kas tai yra?... Ar aš klijedzia...“ Žmona lovoje su Briedžiu!... Tingiai jis akis prabrynė Ir paleido kakarinę — „Na tik, ponas padėjėjau — Lauk iš namo niekadėjau!...“ Žinom tokius „kavalerius...“ Ir nutvėrė už kalnieriūs — Briedis basas, be kepurės Dūmė tau kraitan, kur durys; Nors ne specas buvo sporte Atidūrė šestam forte.

Kooperacijos duobkasei teisme

Mazeikiai. Paskutiniu laiku Lietuvoje mes pergyvename didelį ir mažų išaiškavimų susekimų bei aferų laikus. Ir pamaš netrukstama mažų Krengerių... Didelis išaiškavimas žemalėjų Kalvarijos pieno perdirbimo bendrovės garinėje piniėje, yra lėkimas duobės ir taip silpnai mūsų kooperacijai. Tą išaiškavimą Ž. Kalvarijos pieninėje bylą spalio mėn. 20 d. šiauliu Apygardos teismas nagrinėja Mazeikiuose. Buvo kaltinama tos bendrovės pirmininkas J. Kazlauskas ir išdirbininkas Kerpauškis iš viso išaiškavoje 24,818,32 lt. Kaltinamuosius gynė žymus šiauliu ir Kauno advokatai. Liudininkų buvo iššaukta 13 ir ekspertas.

Iš liudininkų parodymų paaiškėjo, kad kalt. Kazlauskas, nors buvo minėtas bendrovės pirmininku išrinktas, bet pasiaivindavo ir kasininko teises: — iš visur išimdavo bendrovei priklausomus pinigus ir ne visus įnešdavo kason, o pasiaivindavo. Jau bylos pradžioje visas kaltinimas nukrypo į vieną kalt. Kazlauską, nes jis pasirodė kalčiausias. Budamas bendrovėje, labai girtuokliavęs ir darydavęs didelius avariškas išlaidas, o bendrovė jam nelabai rūpėjusi ir buvusi tik melžiama karvutė.

Kalt. Kerpauškis kaltinamas per visą bylą bluko — matėsi jo nekalumas, tik tarnybinis apsilėidimas. Jis ir su bendrove, kiek is jo kaltė buvo trukumo, dar tardymo metu buvo atsiekaitės. — Tad ir p. valst. gynėjss kaltinamoje kalboje jį kaltinti atsiskakė, tuo tarpu kalt. Kazlauską prašė nubausti įstatymų griežtumu.

Teismas Respublikos vardu paskelbė sprendimą, kuriuo kalt. J. Kazlauską nubaudė 1 metus ir 6 mėnesius sunk. darbų kalėjimo ir priteisė civilinį iškinį bendrovės naudai sumoje 21,615,24 lt. Kalt. Kerpauškį — išteisino.

Per lengvi yra mūsų baudžiamųjų įstatymų straipsniai išaiškavotajam ir aferistams mūsų valstybinio ir visuomeninio turto. Pabuvę kelio mėnesių kalėjime — išeina ir giminaičių vardu įsigyja namus ir kitokį turtą ir poniškai gyvena.

Kunigai karia mokinius

Renavos pradžios mokyklos, Mazeikių km. mokytoja Valeiša 8 metų amž. nemokėjo tikybos pamokos. Tada kunigas nuėjo nuo kelnių diržų, radęs sienoj įkaltą vlioj, liepė kitiems mokiniams mokinį Valeišą ištempti iš suolo ir atvežti jį pakarti. Mokinys klykdamas puolė po suolo. Kai mokinys pradėjo klykti kunigas nebėleido kitiems mokiniams jį tempti, sakydama: ką kartą jau sis mokinys tikybą mokės.

Kai kurie tėvai pradėjo duoti mokyklos vedėjui paraiškimas, kad tikybos vaikams nedėstytų. Mokyklos vedėjas pranešė, kad nesant civilės metrikacijos įstatymo tikyba esanti privaloma kiekvienam mokiniui. O kunigai, vadinas, turi teisę mokinius karti už tikybos nemokėjimą.

Byla dėl Dariaus-Girėno Laiško

Iš Baisiogalos Kubiliūnų kaimo pietei Motai Plotk vieni pašto viršininkas atvežė Dariaus ir Girėno atvežtą laišką. Atplėsus rasta 1 doleris. Pinigus pašto viršininkas atidavė, o voką pasiėmė sau. Netrukus Plotkoviene gavo iš Amerikos laišką, kuriame prašo prisijusti voką, už kurį sumokėsią 1.000 dolerių. Plotkoviene prašo viršininko voką atiduoti, o šis neduoda. Ir dėl šio voko paatsėisą užvesta byla.

Ir kaliniai turės pasus

Kalėjimuose pradėjus vykdyti progresyvinę sistemą susidurta su sunkumais. Progresyvių sistemą vykdyti kalėjimų administracijos nėra tinkamai pasirėngusios. Kai kurie kaliniai ir gerai elgias, bet administracijos yra nepastebėtas ir neperkaliamas į kitą grupę. Dėl to dabar kiekvienam kaliniui bus išduotos knygtės, kuriose bus surašoma kalnio teises ir privilegijos. Kartu knygtėje bus statomi laipiniai dėl kalnio elgimosi. Knygtės pažymėjimus darys kalėjimų valdininkai, o kalėjimų taryba spręš apie kalinį iš knygtėje įrašytų pažymėjimų.

Lietuvos Naujienos

Dirbtinės Lietuvos gėlės Amerikon

Keltos šiaurės Amerikos firmos teiravosi Lietuvoj užpirti dirbtinių gėlių. Pasirodo, kad toms prekėms šiaurės Amerikonj yra nebloga rinka. „Marginiai“ jau išsiuntė savo dirbtinių gėlių pavyzdžius ir jei tike, mano eksportuoti nemažą jų kiekį.

Šiurpūs Lietuvos gyvenimo reiškiniai

Lapkričio 1 dieną, 21 valandą vakaro Radviliškij, Stoties gat. 9 ar. įvyko šiurpi jaunos šeimos tragedija:

Jonas Kutas revolverio šūviu nušovė jauną savo žmoną, po to antru revolverio šūviu nušovė patė.

Kutai tik prieš 3 mėnesius susituokė ir sudarė jauną šeimą, kuri gyveno pas jaunosios tėvus.

Tragingą vakarą, einant gulti, Kutienė motina išgirdusi už sienos barnių ir po to revolverio šūvį; kai jį įbėgusi į jaunųjų Kutų kambarį, Kutienė jau gulėjusi ant grindų negyva, o Kutas tuo metu paleido sau į galvą šūvį ir taip pat krito nogyvas.

Jonas Kutas kino teatro mechanikas apie 23 metus amžiaus, o jo žmona apie 20 metų amžiaus.

Tragedijos priežastim laikomas nesugyvenimas.

Ir D ukijos šeimos tragedija

Alytus. 7 val. ryto Siemoniškių km. Miroslavo Kaučys, 27 metų amžiaus, dviem revolverio šūviais peršovė savo motiną Marę ir brolij Kazį, o paskui pats persišovė. Visi trys suzaisti buvo gabenami į Alytaus apskr. ligoninēn, bet motina kely mirė.

Tragedijos priežastis — šeimos nesantaika dėl turto.

Albinas esąs neramus jaunuolis, girtuoklis ir tingislaivęs. Kaip neramuolis buvęs auolatinėj policijss priežiūroj.

Dvarininkas gavo 103 ha žemės

Ukmergės dvarininkui St. Montvilai prie jau turimos 150 ha žemės normos gražiuta dar 103 ha, kaip atlyginimas už nusavlutus dvarus.

Žiemą reiks badauti

Žaliosios šventupio k. (Vyžuonų valsė.). Kaimas labai didelis, apgyventas daugumoj rusų sklypininkų. Vasarą dar gauna šiaip taip užsidirbti pjudami lentas, trobesius statydami ar šiaip prie žemės darbų. Šią vasarą keliolika darbininkų dirbo prie plentų valdybos projektuojamo statyti tilto per švento i s uję ant didžiojo Rokiskio vleškio, žemės tyrinėjimų darbų. Už dvylika darbo valandų mokėjo po 3—360 litų. Dabar čarbai pasibaigė. Daugiau dirbtinėra kur. Reikės badauti.

Ištrėmė

Ukmergė. Ukmergės karo kom. pulk. A. Stapulionio nutarimu šiomis dienomis ištrėmli 6 mėn. Ukmergės pil. J. Zelanavičius į Sakių apskr., M. Morkunas — Marijampolės apskr., D. Mackevičius — Rokiskio apskr., kaip pavojingus viešai tvarkai.

Pinigų kursas

Lapkričio 22 dieną pinigų kursas Lietuvoj buvo toks: doleris-5 lt. 95 ct.; anglų sv.-32 lt. 25 ct.; vokiečių mrk.-2 lt. 38 ct.

Grafas Tyškevičius bylomis vargina Lietuvos Laikraščius

Spalio 18 d. Kretingos apylinkės teismas nagrinėjo keletą spaudos bylų. Buvo kaltinamas „Lietuvos Žinių“ redaktorius už atspausdintą straipsnią apie grafą Juozą Tiškevičių, apie kurį buvo pasakyta, kad jis valstiečius mušęs ir jų žemes sau paėmęs.

Apie Tervydžio šeimos Tragediją

K. Tervydis prieš 4 metus išvyko į Braziliją. Savo žmoną ir dvi mažas dukreles paliko ant 8 ha žemės Didėjos km. Rokiskio v. Iš sykio vyras žmonai laikus rašinėjo dažniau, bet jno tolyn, juo laisvų rašinėjimas šjo retyn. Mat, vietos šmonės melagingai vyrui prirašė, kad jo žmona Ona su kitais „uliuojanti“. Šiemet rugpjūčio mėn. vyras grįžo iš Brazilijos ir kilo kivirčiai. Kai vyras išvyco šmonę šky, tai ukis buvo nuslydęs, o kai jlikusi moteris pastatė gerą klojimą ir šiaip sutvarkė ukį, tai vyras jai prikaišiojo: „Tu už jį uždirbai“...

Vyras atvažlavęs, apsirgo pilvu. Jis skelbė, kad jį užnuodijusi žmona, bet gydyt jias pripažino pilvo ligą ir jo nervingumą. Nežinūnti, žmoną jis iš namų išvarė, bet kaimynai sutaikė ir vėl sušjo gyventi. Dažnai jis kitiems pa akodavęs, kad jis išnaikins Galinų „familiją“ (jo žmona Galinaitė).

Spalio 29 d. naktį pirmą valandą tragedija įvyko šiaip: Vyras su žmona gulėjo vienoj lovoj, o abi mergaitės kitoj lovoj. Kai visi sumigo, tai vyras atsikėlęs pasiėmė kirvį ir smogė galinčiai žmonai. Žmonai pradėjus šaukti, pabudo ir mergaitės, kurios irgi pradėjo šaukti. Tada jis pradėjo kapoti mergaites, ir vis labiausia taikė vyresniąją 13 m. mergaitę Onai, Jaunesniąją mergaitę 10 m. Vanda pradėjo šaukti: „Tėveluk ką darai!“ Tada jis mergaitę sako: „Bėk vaikeli, nes užmušiu ir tave!“ Mergaitė išbėgo šaukti pagalbos. Tada vyras išgė uksuao ir vėl šoko kirviu kapoti be sąmonės gulnčias aukas. Kai atėjo kaimynai, vyrą rado sunkiubusį ir vemiantį, bet su kirviu rankoje. Šios tragedijos rezultatai tokie: žmona Ona apie 32 metų baisiai sukapota, perkirstos lūpos, sukapoti veidai, galva paversta į mėsos gnuiztes, sugyti nėra vilties, dukrelei Onai perkirstas kaklas ir žanda; yra vilties sugyti, bet bus invalidė; dukterei Vandai kirvio penčiu sumuštas veidas ir nugara. Žmogūdziai ligoninėje išpompavo uksusą ir tas pasveikė. Prie jo pastatyta sargyba.

VILNIJON ATEINA B A D A S

„Gazeta Wąświńska“ įdėjo ašiaraujantį pranešimą iš Vilnijos krašto, kad „bado šmėkla Krasų kaimė“. Esą Vilnijoje paskutiniu laiku pasiroškė 1. bei nuostabus ir bal-us reiškinys. Vilniaus prekyvietėse pritruko bulvių ir dėl to bulvių kainos smarkiai pakilo. Tas reiškinys kelia itin liudnį refleksijų, kadangi bulvių stoka pranešauja nepaprastai sunkią žiemą, kuri su savimi atves į šiaudinę kaimiėčio pastoyę bėių sveičą — badą. Bulvių ir kitų produktų stoka aiškina nepsaprastai nepavykusių derliaunorodymu.

Jei vilniaus kaimietis rašo „Gaz. Warš.“, turėtų ką pardoti, tai jis galėtų šiaip taip apsirūpinti žiemai, bet, dejas, viska, ką turėjo parduoti, jis jau parduė. Viską suėdė mokesčiai ir maisto at-

Kybartuose daug laisvamanių

Įvykusiame laisvamanių E. K. d-jos Kybartų skyriaus steigamajam susirinkime narių narių įsirašė daugiau kaip pusė simto.

Kauno Komendantas uždarė „Lietuvos Darbo Balsą“

Kaunas. Lapkr. 10. — Vakar Kauno karo komendantas Lietuvos socialdemokratų partijos leidžiamą „Lietuvos Darbo Balsą“ paskutinį (17) numerį konfiskavo, o laikraštį visam karo baviu laikui uždarė.

„Liet. D. Bal.“ buvo leidžiamas vieton pirmiau uždaryto „Socialdemokrato“.

Sulietuvino pavardę, kad paslėpė aferą

Kauno apskr. virš. įstaigos patų skyriaus vedėjas Telesforas Klovas prieš kurį laiką įteikė prašymą, kad jo pavardę iš Klovo pakeistų į Ilginį. Pavardė buvo pakeista ir Ilginis, vis delto susekėtas padaręs savo įstaigoje aferą — pasisavinęs valstybės pinigus. Ilginis padėtas kalėjimam.

„Bezprizornikai“

Didelio judėjimo gatvių kryžkelėse ir prie kinoteatrų kiekvieną vakarą matyti būriai vaikų. Čia jie jaučiasi „laisvai“ dalinasi įspūdžiais, koliojasi, pošiai, rūko. Draugėnėji paprasio nuvesti į kiną. Vieną, kitą užkalbinus, šokta kalbėti visi, kits kitą pralenkdam, skuba atsakinėti. Tai būsimi piliečiai. Tačiau jie palikti gatvei.

Tai nauja mūsų gyvenimo žaidis, kurios niekas nesirūpina gydyti kol dar laikas. Vien šiauliu mieste tokių „bezprizorninkų“ priekaitoma virš 200.

Darbininkų vargai

Su rudeniu atėjo nedarbas. Per vasarą šiek tiek darbo buvo, bet dėl menko uždario darbininkas sutauopų negalėjo padargti. Vienas bederbis apkelavo Uteną, Ukmergę ir Panevėžį, bet darbo niekur negavo.

Lietuvos gyventojų surašymas 1935 metais.

Paskutinis Lietuvos gyventojų surašymas buvo 1923 m., vadinasi, prieš 10 metų. Tuo laiku nebuvo tinkamai suorganizuotas Lietuvos gyventojų prieauho surašinėjimas. Dabar pasirodė, kad Lietuvos gyventojų skaičius yra kitoks, negu viešai žinomas. Centralinis statistikos biuras jau pradėjo rūpintis nauju visuotinu Lietuvos gyventojų surašymu, kuris numatomas padaryti 1935 m. Surašymo reikalais biuras jau renka reikiamą medžiagą.

sargai sudaryti nieko neliko. Ir Vilniaus krašto laukto tokią pat bado katastrofa kui ji jau du kart išitiko — 1928 ir 1929 metais. Tada žmonės tiesiog puste puto iš bado, o gyvuliai buvo šeriami iš stogų plėšiamais šiaudais. Į mokyklas vaikai atsinešdavo su savimi iš medžių žiovių ir kitų panašių dalykų iškepus poplotkėlius. Tada pasikartojo blogiausi vokiečių okupacijos laikai, kada bado iškanėnti žmonės tūkstančiais mirė šiltnėmis, dezinterija ir k.

Nors Vilniaus spanda jau seniai šaukte šaukis, bet niekas nesilima jokios akcijos kraštui padėti. O badas ateina. Jau visuose „Kresnose“ ne tik duryš atidarytos, bet ir vartoi iki galui užkėti tam baidijamam sveičui.

Zemdirbiai, kolonistai ir visi kas norite igyti žemės

Colonia Agricola „Santa Maria“ (Fazenda Assento do Salto do Ypiranga) Cananea municipalijoje, São Paulo estade, Paraná estado ruožas, žemės aukštis siekia nuo 150 iki 800 metrų nuo jūrų paviršiaus, pušų augmenija, vėsus gamtos klimatas, žemė begaliniai naši, apaugusi nepaliestais miškais su geriausios rūšies visoje šalyje medžiais, tinkami visokiausios rūšies gamybai, visai arti geriausią Brazilijos rinku, kur kolonistas gali visuomet parduoti savo produktus pagal geriausią kainą. Klimatas sveikiausias, versmų vanduo tyriausias. Su geriausiais norais kolonistas niekuomet neris bile kur žemės pirmos rūšies su tokia nauda kaip COLONIA AGRICOLA «SANTA MARIA» (Fazenda Assento do Salto do Ypiranga) municipalijoj Cananea, S. Paulo estade — Brazilijoj — Prašykite planų negaišiodami pas atstovą S. Paulo mieste — Rua Brigadeiro Tobias, 3, 2-a sobreloja, 8 salė. Caixa postal 3620. S. PAULO: Reikalingi taip pat specialistai žemės pardavime agentai:

Lietuvių Dėmesiu!

DANTŲ GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 46 (Bom Retiro)

Atsivargdamas į sunkų darbą, norėdama sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip anai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba gryno aukso 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 30\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

ADVOKATAS
Dr. Carlos Monteiro Brizol'a

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizol'a

Parūpiama Brazilijos pilietybės papietas, veda kriminalines ir komercines bylas.

Raštinė Rua Libero Badaró, 10,
3 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.

Persikėlė ant

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukštas. — Salė 519

Telefonas 4-5515

Priėmimo val. nuo 2 iki 4 val.
Buto telefonas: 4-0854

Visi skelbia savo biznius, pateškimus, apsigėdumus ir kitus pagarsinimus, tik laistrastyje „L. Aidas Br.“
Rua da Mooca, 424
S. PAULO

Pribuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:

nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 47

Tel. 5-3584

Bom Retiro

Casa Maskva

„Casa Maskva“ krautuvėje galima gauti žemiausiomis kainomis, ir tik prieš šventes, visokausiu maisto produktų ir užsieninių gėrimų (deginėsių), saldinių, cukranus, riešutų, sūlikų, užsieninės kėniškos Kuznecovo ir Karališkos arbatos ir daug kitokių valgomų daiktų.

Rua José Paulino, 123

Tel. 5 5841

BOM RETIRO

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Artėja 1934 metai,

Kurie atneš daug naujų pasauliui įvykių, o kad viską žinoti ir sekti pasaulio įvykių eigą, kiekvienas lietuvis turi skaityti

LIETUVIŲ

AIDA

BRAZILIJOS

S. Paulo, Rua da Mooca, 424.

Rubų Siuvykla „Berlim“

Av. Tiradentes, 10-B

Siuvami
vyriški, moteriški ir kariški rūbai

Darbas garantuotas ir skubus. Didelis pasirinkimas įvairių neįžygių vietinių ir užsieninių. Kainos pagal darbo rūšies.

Lietuviams daromos nuolaidos.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukšt.
Tel. 4-0715.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė papildoma, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė
PASSERINIProvizorius
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigos. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 49 (Bom Retiro).

Telephone 5-3584, S. PAULO

LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŠKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perrūšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius, D. RUMMEL
Diplomuotas Kozančiaus universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Vioklausių rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti glizės ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokalais ir „corda“.

Pasirinkimas čiažiausias pagal vartotojo pageidavimą.

S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsieninių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 20\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur.

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENĖ

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-6 v.
Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Policlinica Medico - Chirurgicala

Rua José Paulino, 109 - sobrado. Telef. 5-6307

Bendra klinika vidujinių ir moterų ligų — urinaris gonoreja — siphilis. Ligos vaikų — ausų — nosies ir gerklės

Dr. N. Pessolano — vyriausias chirurgas Humberto I ligoninės — moterų ir urinarinių ligų specialistas.

Dr. J. Malzoni — Humberto I ligon. medicų narys — vaikų ligų specialistas.

Dr. B. Gravino — Humberto I ligon. medicas — ausų, nosies gerklės ligų specialistas.

Dr. B. Levin Dentistė — Burnos ir dantų ligų specialistė.

— Traukia, sutaiso ir deda naujus dantis.

CONSULTA 10\$000.

Priėmimas: 13-14,30 v. ir 17-19,30 v. v.

VIETINĖS ŽINIOS

Išvyko atstovas Lenkijai

Rio. Brazilijos ministeris Barros Pimentel išvyko į Varšuvą, kaip įgaliotas ministeris atstovauti Lenkijoj Braziliją.

Lenkija kaskart sueina į artimesnius santykius su Brazilija.

Vedė dvi žmonas

Rio. Tūlas Romulo Rossi vedė dvi žmonas, vieną Santos mieste, o antrą Niteroi mieste. Pirmoji žmona apie tai sužinojusi iškėlė bylą savo vyrui, kuris paskutiniui laikui gyveno pas antrąją žmoną. Romulo Rossi bijodamas bausmės už dvipalaitę, palikęs antrąją žmoną, pabėgo.

Sudėgė batų fabrikas

S. Paulo. Pereitą sekmadienį ant avenida Tiradentes 176, batų fabrike įvyko gaisras ir sunaikino visą fabriką. Nuostoliai padaryti apie 80 kontų. Gaisro priežastis nežinoma.

Pabėgo nuo vyro ir vaikų pas meilužį ir nusižudė

S. Paulo. Pereitą pirmadienį ryte ant rua Almeida Lima 17 „Queroz“ hotely nusišovė moteris Erothildes Martins. Gruodžio 11 dieną toji moteris atvyko iš Lorenos į S. Paulo palikdama savo vyrą ir vaikus ir su meilužiu apsigyveno hotely. Prieš nusižudant, moteris labai buvo susijaudinusi dėl savo pabėgimo ir jo apgailestavo. Spėjama, kad dėl tos priežasties ji ir nušovė.

Sudužo orlaivis

Rio. Trečiadienį lakūnas Benjamia Aranti pakilo su savo orlaiviu apie 20 metrų ir nebesuvaldomas orlaivis pradėjo kristi. Orlaivis nukrito ir sudužo į šipulius, o lakūnas liko sveikas.

Grįžta iš konferencijos

Rio. Brazilijos užsienio reikalų ministeris Mello Franco, kuris atstovauja Braziliją septintoj Panamerikos konferencijoj Montevideo, jau grįžta iš Urugvajaus.

Didele audra

S. Carlos (Est. S. Paulo). Gruodžio 19 d. per šį miestą perėjo labai smarki audra, kuri pridarė daug žalos, užmušė 2 žmones ir keliolika sužeidė. Audra tokia baisi buvo, kad, tartum, „dangus su žeme maišėsi“.

Brangsta pragyvenimas

S. Paulo. Svarbesni maisto produktai S. Paulo rinkoje smarkiai pakilo

Šitas reiškinys aiškinamas dėl sausurų, kurios tėsėsi iki gruodžio mėnesio ir kurios pakenkė derliui.

Amerikonai gers braziliską pingą

Rio. Daugelio Amerikos J. V. firmų teiraujasi apie braziliską pingą, vėją ir romą, nes panaikinus „sausąjį“ įstatymą amerikoniams reikia daug vaiginamųjų gėrimų, kurių patys dar nesusėję pasigaminti ir nori pirkti jų Brazilijoje.

Šilko audėjai streikuoja

Itu (S. Paulo). Sustreikavo šitame mieste dviejų šilko audimo fabriku darbininkai reikalaudami pakelti algos 25 procentams. Fabrikai stovi, darbininkai šilko nebėaudžia. Ar darbininkų mizerną reikalavimą patenkins darbdaviai, dar dar nežinia.

Turi atlikti karinę prievolę ir naturalizuoti

Rio. Svetimšaliai, kurie priima Brazilijos pilietybę ir tampa pilnateisiais Brazilijos piliečiais, turi taip pat atlikti karinę prievolę, kaip ir kiekvieno piliečio pareiga.

Norėjo nulinciuoti Hitlerio agentus

(Tąsa iš 3 čio pusl.).

Zino, kad hitlerininkai konfiskavo visus socialdemokratų partijos turčius ir komunistų sovastis. Jie konfiskavo ir mokslininko Einšteino privatinę nuosavybę, apskelbdami „valstybės priešu“. Ir tokių faktų aktyvaizdoj Hitlerio agentas negėdė meluoti, kad jis „netiki į turtų konfiskavimą“.

Viena moteris atstojo ir pastatė kalbėtojų klausimą: „Jeigu tamsta sakai kad naciai neverta smurtu, tai prašau paaiškinti, kodėl jūs nužudėte Nurembergo mieste prof. Lessingą, kuomet aš ten buvau?“

Kalbėtojas kiek pagalvojęs atsakė: „aš nežinau“.

„Tai ką tu žinai?“ pasigirdo balsas nuo balkono ir salė pasikendo tarp švilpimo. O lauke tuo tarpu ejo didžiausios riaušės, kurias sukėlė policija, norėdama išvaikyti susirinkusią minią. Policija bijojo, kad minia nenulinciuotų fašistų agitatoriaus ir jo palydovų. Stumama minia nuo salės rekė be pertranko: „Šalin hitlerininkai!“ „Šalin fašizmas“.

Minia buvo atstumta nuo salės ir vokiečių konsulas su savo agitatorium paspruko.

„Keleivis“.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Ištrėmė iš Brazilijos

Prieš kurį laiką S. Paulo policija areštavo lietuvių Leoną Kazlauską. Buvo prarastas tardymas ir policija rado, kad Leonas Kazlauskas yra pavojingas visuomenės tvarkai. Byla pasiūsta į Rio de Janeiro. Ir šiomis dienomis Getulio Vargas pasirašė dekretą „Leoną Kazlauską ištrėmti iš Brazilijos teritorijos“.

N-n.

Rio de Janeiro lietuvių kolonija didėja

Rio de Janeiro mieste lietuvių skaičius didėja. Daugiausia čia atvyksta lietuvių iš S. Paulo ieškodami geresnio darbo. Ir susiradę apsigyvena. Rio de Janeiro darbininkai šiek tiek „daugiau“ uždirba negu S. Paulo, bet darbas gauti ir gi yra taip sunku kaip ir kitur. Nemokauciam jokių amatų lietuviui čia nepatartina vykti.

Ridj.

Lietuvių peštynės

Pirmadienį vakare prie gatvės Canuto Saraiva, Alto da Mooca, įvyko tarp lietuvių mūštynė, kurių rezultate vienas — Kostas Kirstukas — sunkiai sužeistas ir nugabentas į ligoninę. Peštynės sukėlė Jurgis Gudliauskas, Jonas Jodelis ir Povilas Busilas. Dėl šio įvykio policija sastatė protokolą ir, be ebejo peštukus nubaus.

Altmokietis.

„Pavyzdingiausia“ mokykla

Villa Belloj sakoma, kad „pavyzdingiausia“ mokykla, Mokykla kaip mokykla, bet jos patalpa tai tiesa, kad praneša kitas lietuvių mokyklas — puikūs rūmai, erdvios salės. Bet kad tos mokyklos mokytoja yra pati netinkamiausia iš barbar esančių lietuvių mokytojų mokytojų, tai tas ir visoms žinoma. Ir kaip gi ne. Iš 100 su viršum mokinių, tik vienas mokinyas, Pranas Šukys, baigė pradžios mokyklų lietuvių kalbos kursą. Be to, Pr. Šukys jau Lietuvoj beveik buvo išėjęs tą kursą. Tai kur čia „pavyzdingosios“ mokytojos nuopelnas? Tik raudonuoti reikia iš tokios „mokytojos“, kad iš 100 mokinių nė vienas nebaigė mokyklos! Tai gėda didžiausia ne tik, atsiprašant, mokytojui p-niai Majieči, bet ir tiems, kurie ją skaito pavyzdinčiausia.

Belietis.

Laiskas ponui Petrai

Bó die, pons Petrai! Ar dar be pažįsti mane buvusį tavo grašierį? Aš apke-liavau pėkščias ir važluotas visus Brazilijos estados, mačiau ir šalio, ir kašto. Girdėjau, kad pons Petrai neblogai vertiesi šiais krizės laikais, rodos, biškį ir grašio susitaupėi ir šį-tą įsigijai. Žinoma, kol dar galima ir kol dar laikais, reikia būti ir vėlytam, ir mėlytam ir, taip sakant, neudotis proga. Visų tų privalomų, rodos tau nestinga.

Žinai, pons Petrai, kad per tą laiką aš išsivysčiau iš grašieriaus į vyrą, dėl to galimė vyriskai pasikalbėti, o ne taip kaip anais laikais, kuomet daug sykių ir man esi nedamokėjęs šimtreisių. Taigi, Petrai, tu fest vyras tokiems dalykams.

Žmonės kalba... bet apie tai kita kartą. Dabar pakalbėsim, taip sakant, švie-

sybę reikalais, — ką rašo laikraščiai. Žinai, esu pamėgęs tavo vadinamą gazetą, kad tu per ją nenuilstamai dirbuojiesi. Geras daiktas turėti laikraštis tokiam ži-naunam žmogui. Jak tau pons Petrai su skundais begioti nepatogu, o turinį laikraštį, braukš, parašai skundą ant kokio, duokim sau, negražios išvaizdos žmogaus, dar pridėdi kad jis tas „negražus“ yra komunistas, kriminalistas, žmogžudys, arkliavagis ir prompto. O kam reikia, tokius suras pagal laikraštį.

Mok.

Stambi klaida

Pereitos savaitės „Aide“ korespondencijoj „Mirė nuo degtinės“, kaž kokiuo būdu įsibrovė stambi klaida, Korespondencijoj pažymėta, kad prisigėrusi mirė Oraisienė, bet turi būt Olozienė. Taip pat pažymėta, kad ij paliko ir sūnų. Sūnaus neurėjo, o tik dukteris.

Mok.

Urugvajus

Urugvajaus Socialistų partijos Lietuvių skyrius lapkričio 7 dieną minėjo savo organo „Naujosios Bangos“ dviejų metų sukaktuves. „Naujoji Banga“ yra vieništelis Urugvajų lietuvių laikraštis, kuris veda griežtą antifasistinę akciją lietuvių igėivių tarpe. Nors „Naujajai Bangai“ statomi visokiausi spąstai iš fašistinių ir kuniginių elementų, skundziamai policijai, bet vis dėl to jos nepakirto, ji atlaikė visus juodųjų gaivalų puolimus ir sėkmingai atšventė dviejų metų sukaktuves.

Jubiliejinis „Naujosios Bangos“ numeris išėjo padidintas ir iliustruotas Lietuvos fašistinio teroro aukų fotografijomis. Šia proga „L. Aids Br.“ redakcija siunčia sveikėjimus ir linkėjimus Urugvajaus lietuviams socialistams ir jų organui „Naujajai Bangai“, stiprėti ir užimti didesnes pozicijas igėivijos tarpe.

«L. A. Br.» redakcija.

«Naujosios Bangos» areštai

«Naujoji Banga» praneša, kad šių metų gruodžio 4 d. T. Daukanto užrodymu „Bangos“ spaustuvėj policija padarė kratą ir suareštavo du spaustuvės darbininkus E. Deržinską ir A. Plavičių.

GAUTOS PRENUMERATOS

Prisiuntė pinigų po 12\$ už laikraštį „L. Aids Br.“ 1934 metams šie esmenys: S. Maliauka, P. Misevičius, P. Jočys, K. Šileika, S. Grigaitis, J. Kamarauskas, A. Švitra, V. Zauberiai, A. Davolis, J. Juška — 15\$, J. Ivanauskas — 20\$, 12\$ už prenumeratą ir 8\$ laikraščiu. auka. Redakcija taria visiems šildingą aciū.

PAŠTO DĖŽUTĖ.

J. Junavičius, A. Vikonis, K. Pilieckas, J. Atkočius, A. Atkočius, E. Šabtas, J. Zakarevičius, A. Medineckas, J. Lakavičius, O. Vasiliauskienė, P. Gudaitis, J. Tumosa, P. Bagdžius, M. Balauskas, K. Grilaukas, K. Trebas.

LIETUVIAI BIZNIERIAI

JEIGU Jus norite isgarsinti

savo biznio firmą ir patraukti daugiau klientų, yra geriausia proga dabr užsisiekt savo firmos

1934 metams KALENDORIUS

ir dovanojant juos savo klientams. Kalendorių užsakymus priima Lietuviška spaustuvė ir pagamina pagal Jūsų skoni 1934 metams naujo stiliaus kalendorius labai pigiai. Galima kreiptis ir telejonu: 9-1264.

Adresas:

Rua da Mooca, 424

S. Paulo

Carteiras para operarios

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 (sobreloja) Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteiras de identidade ir kitus dokumentus.

Darbininkams ir tarnautojams, kas ateis su šiuo skelbimu, darome vertimus už 8 milreiskus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.